

**Programmabegroting
en
Financiële begroting
2019 – 2022**

juli 2018

R E G I O
ACHTERHOEK

INHOUDSOPGAVE

Bestuurlijke samenvatting	2
Leeswijzer	4
Deel 1 Beleidsbegroting	
Strategische kerntaken	
1. Strategische agenda	6
Beheersmatige kerntaken	
2. Overige beheersmatige kerntaken	12
Overig	
3. Overige uitgaven en inkomsten	14
Deel 2 Paragrafen	
1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing	18
2. Paragraaf financiering	20
3. Bedrijfsvoering	23
Deel 3 Uiteenzetting financiële positie	
1. Overzicht van baten en lasten per programma	26
2. Meerjarenraming 2019-2022	27
3. Toelichting op baten en lasten	28
4. Formatieplan (inclusief toelichting)	30
5. Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven	33
6. Staat van reserves en voorzieningen (inclusief toelichting)	35
7. Taakvelden	39
8. Verzamelstaat bijdrage per gemeente ongewijzigd beleid	41

Bestuurlijke samenvatting

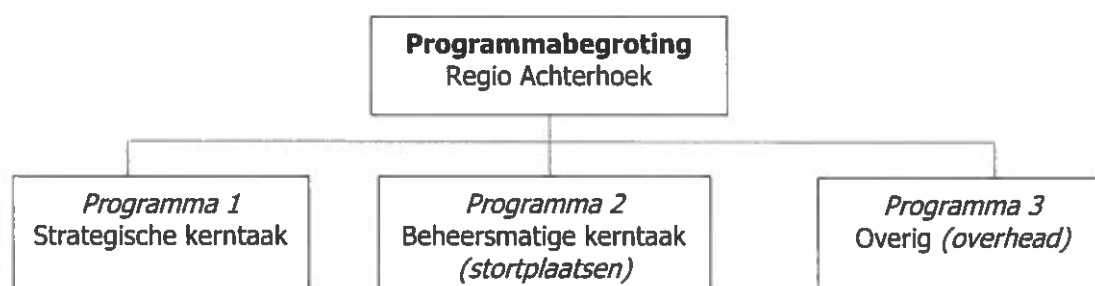
Het samenwerkingsverband Regio Achterhoek zet zich in voor het behoud van een economisch sterke en vitale regio die slim inspeelt op actuele maatschappelijk-economische uitdagingen, zoals de gevolgen van de demografische ontwikkelingen.

Begin 2016 heeft het algemeen bestuur besloten om zowel de bestuurlijke samenwerking en besluitvorming als de regionale uitvoeringskracht tegen het licht te houden. Daaruit is het voorstel is *De Achterhoek werkt door 2.0* voortgekomen. Dit voorstel gaat uit van een partnersamenwerking tussen overheid, ondernemers en maatschappelijke organisaties in de Achterhoek. De gewijzigde begroting 2018 is vastgesteld in het algemeen bestuur van 11 juli 2018. De nieuwe samenwerkingsvorm is per 1 juli 2018 van start gegaan.

Met de programmabegroting besluiten de deelnemende gemeenten over de beleidsprioriteiten en de financiële kaders voor de Regio. Op 10 april 2018 is de kaderbrief voor de programmabegroting 2019 aan u toegezonden. In voorliggende programmabegroting treft u de inhoudelijke uitwerking aan.

Deel I van de programmabegroting bevat de programma's voor de strategische kerntaken en de beheersmatige kerntaken. Deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting, waarin vanuit verschillende perspectieven een beeld wordt geschetst van de financiële positie.

Onderstaand de schematische opbouw van de begroting van de Regio Achterhoek.

Strategische kerntaak:

De Regio heeft als strategische kerntaak de samenwerking in Achterhoek Board, Thematafels en Achterhoek Raad te regisseren. Daarnaast zijn ook lobby, grensoverschrijdende samenwerking in Euregioverband en subsidiewerving belangrijke kerntaken van de Regio. De Achterhoek Raad en Achterhoek Board bepalen de koers en strategie, de Thematafels zijn verantwoordelijk voor de uitwerking en realisatie.

Beheersmatige kerntaak:

Regio Achterhoek voert jaarlijkse nazorgwerkzaamheden uit voor de drie stortplaatsen De Langenberg, 't Bellegoor en WAL(D). In 2012 is een vervroegde overgangprocedure naar de Provincie in gang gezet. De kosten van de stortplaatsen komen ten laste van de voorziening nazorg stortplaatsen. Hiervoor wordt geen inwonerbijdrage gevraagd.

Procedure begroting 2019 i.v.m. doorontwikkeling

Formeel dient de begroting uiterlijk 1 augustus te worden ingediend bij Gedeputeerde Staten (artikel 47 WGR). Dit jaar heeft het algemeen bestuur op 31 januari 2018, vanwege de doorontwikkeling, ingestemd met een gewijzigde procedure. De begroting 2019 inclusief de gevolgen van de doorontwikkeling kan pas worden voorgelegd ná de besluitvorming over de doorontwikkeling en vaststelling van de daarbij behorende gewijzigde begroting 2018. Dus na het algemeen bestuur van 11 juli 2018. Dit betekent dat de procedure voor het vaststellen van de begroting 2019 met 2 maanden is uitgesteld tot 3 oktober 2018. De provincie Gelderland kan formeel geen toestemming geven voor uitstel, omdat het een wettelijke termijn betreft, maar zij heeft aangegeven geen actie te zullen ondernemen omdat gemeenten akkoord gaan met dit procedurevoorstel. De uitgewerkte behandelprocedure vindt u aan het eind van deze brief.

Financiële uitkomsten 2019

Het algemeen bestuur heeft op 31 januari 2018 besloten tot het hanteren van de (prijs)index voor gemeenschappelijke regelingen van 1,6% als maximale stijging van de inwonerbijdrage ten opzichte van de gewijzigde begroting 2018 op jaarbasis (dus inclusief financiële gevolgen doorontwikkeling). Het gewogen gemiddelde van de autonome kostenstijging voor 2019 bedraagt 2,2% (75% loonkosten met index 2,4% en 25% overige kosten met index 1,60%). Hoewel de Regio te maken krijgt met deze autonome kostenstijgingen, blijft de stijging van de inwonerbijdrage beperkt tot de prijsindex. Het verschil tussen autonome kostenstijging en indexeringsmethodiek moet binnen de begroting 2019 worden opgevangen.

De Regiobegroting bevat de programma's strategische kerntaken, beheersmatige kerntaken en overige uitgaven en inkomsten. Alleen voor de strategische kerntaken wordt een bijdrage van de gemeenten gevraagd. De bijdrage bedraagt:

	<i>Totaal</i>	<i>Per inw vanuit gemeenten</i>	<i>per inw vanuit provincie</i>	<i>Totaal</i>
<i>Organisatiekosten</i>				
Bijdrage 2018 in organisatiekosten	2.097.000	6,47	1,50	7,97
Stijging <u>1,6% index</u> gemeenschappelijke regelingen	<u>33.000</u>	<u>0,11</u>	<u>0,02</u>	<u>0,13</u>
Bijdrage 2019 in organisatiekosten	2.130.000	6,58	1,52	8,10
<i>Totaal organisatiekosten en investeringsfonds</i>			<i>2018</i>	<i>2019</i>
Bijdrage gemeenten en provincie in organisatiekosten			7,97	8,10
Bijdrage Provincie in investeringsfonds			0,50	0,51
Totaal bijdrage gemeenten en provincie			8,47	8,61

De bijdrage van de gemeenten zit in eerste instantie in de organisatiekosten. Per 1 juli is een investeringsfonds gevormd waarin, naast een Rijksbijdrage voor krimp, ook de provincie structureel een bijdrage doet. Uitgangspunt bij de doorontwikkeling is dat een eventueel overschot in het jaarresultaat ook wordt toegevoegd aan het investeringsfonds met een beperking tot maximaal € 0,50 per inwoner.

Bijdrage projecten

De besluitvorming over nieuwe projecten loopt in de nieuwe samenwerking via de Achterhoek Board en Achterhoek Raad. Indien er additionele middelen vanuit de gemeenten nodig zijn dan loopt de besluitvorming hierover vervolgens via het algemeen bestuur naar de gemeenteraden. Projecten worden uitgevoerd in wisselende drie O-samenstelling, met een eigen financiering en organisatorische vormgeving.

Behandelprocedure

Volgens de vastgestelde planning dient de begroting in het algemeen bestuur van **1 oktober 2018** te worden vastgesteld. Hiervoor geldt de volgende procedure:

- 4 april De kaderbrief wordt behandeld in de vergadering van het dagelijks bestuur. Direct daarop wordt de kaderbrief ter informatie verzonden aan de colleges en gemeenteraden van de deelnemende gemeenten.
- 28 juni De programma's, verplichte paragrafen en bijlagen worden in de vergadering van het dagelijks bestuur behandeld.
- 15 juli Het volledige boekwerk wordt aan de deelnemende gemeenten verzonden ter behandeling in de raad voor het geven van zienswijzen.
- aug/sept Zienswijzen ontvangen voor **19 september 2018** worden meegenomen in de verzending van de vergaderstukken. Zienswijzen ontvangen na deze datum worden mondeling ingebracht in de vergadering.
- 1 okt Vaststelling van de programmabegroting in de vergadering van het algemeen bestuur.

De gemeenten worden verzocht om de zienswijze van de raad schriftelijk kenbaar te maken.

Doetinchem, 12 juli 2018

Het Dagelijks Bestuur van de Regio Achterhoek

Leeswijzer

Deel I van de programmabegroting bevat de programma's voor de strategische kerntaken en de beheersmatige kerntaken (stortplaatsen). Deel II bevat de verplichte paragrafen en deel III de financiële begroting, waarin vanuit verschillende perspectieven een beeld wordt geschetst van de financiële positie.

In de programma's zijn de volgende rubrieken gehanteerd:

Inleiding:

In deze rubriek "wat willen we bereiken" wordt de strategische doelstelling kort beschreven en wordt ingegaan op de ontwikkelingen van buiten de organisatie, waarmee ook rekening moet worden gehouden.

Beleidskaders:

Deze rubriek "wat zijn onze beleidskaders?" kan niet los worden gezien van de volgende rubriek "wat gaan we doen?". Maatschappelijke ontwikkelingen, wijziging van wet- en regelgeving en praktische zaken kunnen aanleiding geven tot wijziging van beleid en/of nieuwe beleidsaccenten. Opname van deze rubriek beoogt het bestaande beleid niet uit het oog te verliezen. Het is een beknopte opsomming van nota's of regelgeving waarin het bestaande beleid is vastgelegd.

Beleidsaccenten:

Deze rubriek heeft als titel "Wat gaan we doen?". Voor de taken van de Regio wordt een beknopte beschrijving van werkzaamheden weergegeven.

Middelen:

Deze rubriek heeft als titel "Wat mag het kosten?". In tabelvorm wordt weergegeven de geraamde lasten en baten. Ook wordt aangegeven of hiervoor een bijdrage vanuit de reserves nodig is (saldo voor en na bestemming) en welke inwonerbijdrage. Beknopt worden de belangrijkste wijzigingen tussen de raming van het begrotingsjaar en het vorige begrotingsjaar toegelicht. Tenslotte wordt, indien van toepassing, de voor het specifieke programma opgenomen investeringen vermeld.

Indicatoren

In deze programmabegroting zijn geen meetbare indicatoren over de doelstellingen opgenomen. Dit is ook logisch, want deze zijn gekoppeld aan de projecten die afzonderlijk (via projectplannen) worden opgenomen en geëvalueerd.

Deel 1

Beleidsbegroting

Programma's

Strategische kerntaken

Programma 1

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Achterhoekers werken van oudsher sterk samen en zijn daar ook goed in, het zit in ons DNA. We hebben een sterke (maak)industrie en bedrijven, overheid en organisaties zoeken elkaar op om samen te werken en te blijven innoveren. Deze kracht maakt dat we een positieve uitstraling hebben en ons gezamenlijk profileren als SmartHub Achterhoek. Dit neemt niet weg dat er flinke uitdagingen zijn voor de Achterhoek om ook in de toekomst (economisch) aantrekkelijk te blijven.

Belangrijke opgaven die zich de komende jaren zullen aandienen voor de Achterhoek zijn de bevolkingsontwikkeling (minder inwoners, ontgroening, vergrijzing), de economische ontwikkeling, de ontwikkeling van de woningmarkt, de bereikbaarheid van de regio en de duurzaamheidsopgave. Deze opgaven vragen een gezamenlijke, regionale aanpak van overheid, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en onze inwoners samen.

De Achterhoekse partners voeren hiervoor een gezamenlijke regionale agenda uit. De Achterhoek Board is de motor die deze samenwerking initieert en kracht geeft. De Regio heeft daarin een regisseursrol: zorgen voor de gezamenlijk gedragen inhoud en deze vertalen naar zichtbare acties.

Focus van de regionale agenda 2030

De samenwerking in de Achterhoek richt zich op de ruimtelijk-economische agenda. Leidend is het draaiende houden en versterken van de economie. Hiervoor werken we aan een goed vestigingsklimaat voor bedrijven, aan goed en juist opgeleid personeel en een mooie en prettige woonomgeving. Een goede (digitale) bereikbaarheid is essentieel voor onze bedrijven en voor onze inwoners. Bovengenoemde opgaven kunnen we alleen realiseren door samen te werken en de opgaven op het gebied van leefbaarheid, bereikbaarheid, vestigingsklimaat, infrastructuur en werk in samenhang te bekijken.

Bedrijven in de Achterhoek geven aan dat hun voortbestaan en groei staat of valt met de beschikbaarheid van goed opgeleid (technisch) personeel. Ook op het gebied van de zorg zien we deze ontwikkeling. Er is dus meer aandacht nodig voor de manier waarop we vraag en aanbod op de arbeidsmarkt op elkaar laten aansluiten.

Goede bereikbaarheid van (en binnen) de Achterhoek is hiervoor een randvoorwaarde.

De tevredenheid van Achterhoekers over hun woonomgeving is groot. Deze kwaliteiten willen we behouden c.q. versterken. Om dit duurzaam te kunnen doen, zetten we in op circulaire economie en de energietransitie. Dit resulteert in de volgende thema's voor de inrichting van de regionale samenwerking:

1. **Smart Werken en Innovatie**
2. **Onderwijs en Arbeidsmarkt**
3. **Vastgoed en Woningmarkt**
4. **Mobiliteit en Bereikbaarheid**
5. **Circulaire economie en Energietransitie**
6. **Zorginnovatie**

Belangenbehartiging

Om bovenstaande te bereiken zijn forse investeringen en experimenteerruimte nodig in de wet en regelgeving. De lobby hiervoor wordt gecoördineerd door de Achterhoek Board, waarin alle partners zitting hebben. Regio Achterhoek vervult hierin een regisseursrol. Ze coördineert de lobbyagenda, voert deze uit en verzorgt regionale subsidieaanvragen.

Samenwerking 'over de grens'

Om onze ambities te kunnen waarmaken, heeft een goede samenwerking met Duitsland grote meerwaarde. Wanneer we in staat zijn de grensbarrière op te lossen, is het economisch potentieel van de Achterhoek veel groter dan nu het geval is. Vlak over de grens bevindt zich bovendien een uitstekende technische hogeschool. De samenwerking met Duitsland heeft dan ook een duidelijke plek in de regionale samenwerking. Voor de Achterhoek zijn zowel de Euregio als de Euregio Rijn Waal van belang.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Vanaf medio 2016 heeft de Achterhoek zich georiënteerd op een versterking van de regionale samenwerking. Met drie doelen:

1. Het beter betrekken van raadsleden bij de regionale samenwerking
2. Meer slagkracht in de bestuurlijke besluitvorming
3. Meer uitvoeringskracht

Dit heeft medio 2018 geleid tot het instellen van een Achterhoek Raad, Achterhoek Board en Achterhoek thematafels. De Achterhoek investeert hiermee in krachtige (minder versnipperde) bestuurlijke 30- samenwerking, de raden krijgen meer invloed om aan de voorkant te sturen op de regionale samenwerking, de kwantitatieve en kwalitatieve inzet wordt versterkt en er komt een regionaal investeringsfonds. De provincie Gelderland participeert actief in deze samenwerking. Hiermee verwachten we een sterkere en eenduidige regionale agenda te kunnen uitvoeren, ondersteund door een krachtige, gezamenlijke lobby.

Interessant punt in de nieuwe samenwerking is dat de Achterhoek met de gekozen vorm (GR), de mogelijkheden van de WGR 'oprekt'. Er is een drietal gremia toegevoegd, naast de bestaande formele gremia in de GR. Deze 'informele' gremia zijn in de praktijk belangrijke dragers van het systeem. Met het ministerie van BZK gaan we het komende jaar bekijken of de Achterhoekse werkwijze op formele instemming kan rekenen, of zelfs tot een wijziging in de WGR kan leiden. Wanneer dit niet het geval is bekijken we opnieuw of we in de formeel juridische structuur nog wijzigingen moeten aanbrengen.

Democratische verankering

Belangrijk is dat de democratisch gekozen raadsleden vroeg in het proces van regionale visievorming of beleidsontwikkeling kaderstellend op inhoud betrokken worden. Hiertoe is een Achterhoek Raad geïnstalleerd; een democratisch gelegitimeerd orgaan van raadsleden dat instemt met de grote lijnen van de regionale samenwerking en functioneert als 'ambassadeur' naar de lokale raden. Raadsleden uit verschillende gemeenten treffen elkaar hier en bepalen samen de globale koers voor de Achterhoek.

Deze Achterhoek Raad gaat over de inhoud van de samenwerking, en benoemt de kaders en thema's die, eerst in de visie en daarna jaarlijks, belangrijk gevonden worden en waarmee de Achterhoek Board aan de slag moet. Voorwaarde is dat de Achterhoek Raad kan 'sturen aan de voorkant van het proces' en goed gefaciliteerd wordt.

Wat zijn onze beleidskaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Subsidieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Organisatieverordening	22 oktober 2008	algemeen bestuur
Reglementen van Orde voor AB en DB	14 december 2016	algemeen bestuur
Uitvoeringsagenda ^{2.0} Achterhoek2020	Maart/april 2016	30 samenwerking
De Achterhoek Werkt Door 2.0	juni 2018	30 samenwerking
Samenwerkingsregeling Regio Achterhoek 24 ^e wijziging	11 juli 2018	algemeen bestuur

NB. De reglementen van Orde en verordeningen zullen –indien nodig- nog worden aangepast aan de 24ste samenwerkingsregeling.

Wat gaan we doen?

I Achterhoek Agenda 2030

In de tweede helft van 2018 bereidt de Achterhoek Board de Achterhoek Agenda2030 voor. De basis hiervoor ligt in het overdrachtsdocument van de stuurgroep Achterhoek2020: de ToekomstKrant. Samen met de Achterhoek Raad worden de grote lijnen en thema's benoemd waaraan de Achterhoek Board, samen met de Thematafels gaat werken. Tegelijkertijd wordt het jaarplan voor 2019 opgesteld. In dit jaarplan staan doelen, resultaat en inzet.

Zes Achterhoek Thematafels zijn aan zet om de jaarplannen uit te voeren. Vooruitlopend op de nog op te stellen Achterhoek Agenda 2030 wordt gedacht aan de volgende doelen:

Smart Werken en Innovatie

- Profileren van de Achterhoek als dé Stage en afstudeerregio van Nederland;
- Implementatie principes Smart Industries in de Achterhoek.

Onderwijs en Arbeidsmarkt

- Een goede match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt;
- Een hoge arbeidsparticipatie;
- Beschikbaarheid van de juiste opleidingen.

Vastgoed en Woningmarkt

- Duurzame transitie van de woningvoorraad (kwantitatief en kwalitatief);
- Werken aan aantrekkelijke en compacte kernen;
- Integrale aanpak van leegstaand en leegkomend agrarisch, zakelijk en maatschappelijk vastgoed.

Mobiliteit en Bereikbaarheid

- Goede regionale ontsluiting via weg, spoor en water;
- Goede bereikbaarheid van voorzieningen;
- Goede digitale bereikbaarheid (breedband internet);
- Implementatie van slimme mobiliteit.

Circulaire economie en Energietransitie

- Stimuleren en initiëren van de circulaire economie, door duurzame verwerving en het voorkomen van verspilling van grondstoffen;
- Achterhoek energieneutraal in 2030;
- Achterhoek kunstmestvrij in 2030.

Zorginnovatie

- Innovatie in de zorg;
- Toepassen van Smart technieken in de zorg.

Achterhoek Raad

Voor de grote opgaven waar we voor staan is bestuurlijke slagkracht nodig. Daarom nemen raadsleden uit alle Achterhoekse gemeenten deel aan de Achterhoek Raad. Samen bepalen zij de globale koers voor de Achterhoek. Zo is het aan de Raad om in te stemmen met de inhoudelijke kaders en thema's en de visie op de regionale samenwerking. De Achterhoek Raad stuurt nadrukkelijk aan de voorkant van het proces, door het vaststellen van de Achterhoek Agenda, de Jaarplannen en de evaluaties die door de Achterhoek Board worden voorbereid.

Achterhoek Board

De Achterhoek Board is het gezicht van de Achterhoekse samenwerking. De Board schakelt voortdurend tussen de Achterhoek Raad en de Thematafels. Zo bereidt de Board samen met de Thematafels de inhoudelijke Agenda2030, de jaarplannen en evaluaties voor en bespreekt deze met de Achterhoek Raad. De Achterhoek Board is verantwoordelijke voor de voorbereiding van de bijeenkomsten van de Achterhoek Raad. De Board ziet verder toe op de voortgang en de

terugkoppeling vanuit de Thematafels richting de Raad, en omgekeerd. Speciale taak van de Achterhoek Board is de coördinatie van de lobby en de grensoverschrijdende samenwerking met Duitsland.

Achterhoek Thematafels

De zes Achterhoek Thematafels zijn bestuurlijke werkgroepen die elk een thema van de Agenda2030 onder hun hoede hebben. De Thematafels leveren inhoudelijke bijdragen aan de Agenda2030 en het Jaarplan en zijn verantwoordelijk voor het uitvoeren hiervan. De Thematafels informeren de Achterhoek Raad over de inhoud en de voortgang. Daarnaast kunnen nieuwe initiatieven vanuit de Thematafels ontstaan.

Algemeen en dagelijks bestuur Regio Achterhoek

De rollen van het algemeen en dagelijks bestuur zijn vooral gericht op het mogelijk maken van de samenwerking. De Achterhoek Board bepaalt immers samen met de Achterhoek Raad de inhoudelijke koers van de samenwerking. Het algemeen bestuur zal zich daarom meer richten op werkzaamheden als de begroting, taken op het gebied van personeelszaken, financiën, automatisering, huisvesting, administratie- en archieftaken, communicatie en subsidies en –werving.

II Lobby en communicatie

Lobby

De Achterhoek is uniek vanwege haar economische kracht, innovatie en cultuur van samenwerken. Wij zijn ervan overtuigd dat we hiermee een substantiele bijdrage kunnen leveren aan de Nederlandse economie. Innovatie, maken, ondernemen én samenwerken zitten nu eenmaal in het DNA van de Achterhoek.

Onze uitdagingen zijn groot; de mismatch op de woning- en vastgoedmarkt, de mismatch op de arbeidsmarkt en een betere bereikbaarheid. Het draaiende houden van de economie heeft echter de eerste prioriteit. De Achterhoek is ervan overtuigd dat de implementatie van de principes van Smart Industry daarvoor essentieel is. Maar ook de randvoorwaarden (zoals een aantrekkelijke woonomgeving en goede bereikbaarheid) moeten op orde zijn.

We willen een voorbeeld zijn voor andere regio's met soortgelijke inhoudelijke opgaven. We willen laten zien wat ervoor nodig is om als regio te anticiperen op (demografische) ontwikkelingen, door uit te gaan van de kracht in de regio, het aanpakken van (combinaties van) opgaven en niet te wachten tot het te laat is. Daarnaast willen we andere regio's inspireren met onze traditie van samenwerken en de wil om dit gezamenlijk en op een vernieuwende en slimme manier te doen. In onze lobby zetten we daarom in op **Triple Smart**:

- A. Smart Economy
- B. Smart Living
- C. Smart Governance

De Achterhoek Board coördineert de lobby, zodat we ons naar buiten als 'Triple Helix' presenteren. Regio Achterhoek gaat extra inzet leveren op het gebied van (strategische) lobby. Doel hiervan is beter en sneller aanhaken op de provinciale, landelijke en Europese agenda. Actueel is nu de Regiodeal die we willen sluiten met provincie en Rijk: een meerjarige versnellingsaanpak met bijbehorend investeringsprogramma.

Daarnaast zetten we in op structurele contacten, werkbezoeken, bijeenkomsten en terugkerende evenementen, zoals het Lentediner in Den Haag en de Open Days in Brussel.

Profilering

De Achterhoek profileert zich als SmartHub Achterhoek met de 'Toekomst in de Maak'. Een zelfbewuste regio die inzet op de implementatie van de principes van Smart Industry in zoveel mogelijk sectoren. Die ambitie vraagt om 'verbinding': verbinding tussen mens en machine, verbinding van bedrijven met talent, verbinding tussen sectoren en verbinding van de regio met de rest van Nederland en het Duitse grensgebied. Verbinding met talent heeft bij bedrijven de hoogste prioriteit.

Onder de naam 'SmartHub Achterhoek: Toekomst in de Maak' hebben ruim 100 ondernemers, overheden en maatschappelijke organisaties de handen ineen geslagen om de Achterhoek als 'slimme' regio verder uit te bouwen en te promoten. Doel is om dé stage- en afstudeerregio van Nederland te worden.

Communicatie

Regio Achterhoek voert de regie op de communicatie van de Achterhoek Raad, Achterhoek Board en de Thematafels; ze is als eerste aanzet voor perscontacten, woordvoering en overige communicatie van deze gremia. De Regio acteert op het gebied van communicatie als 'spin in het web' van het brede Achterhoekse netwerk, maar laat ook, in onderlinge afstemming, communicatietaken over aan de samenwerkingspartners. Deze partners zoekt ze actief op.

Regio Achterhoek verzorgt daarnaast de (strategische) communicatietaken die nodig zijn voor het voeren van een effectieve lobby. Tevens vervult de Regio een rol bij de regie op en inhoudelijke aansturing van de regiomarketing (SmartHub Achterhoek).

III Coördineren van subsidies en projecten

Nieuw is het werken met een investeringsfonds. Hierin zijn huidige beschikbare incidentele middelen samengebracht. Dit investeringsfonds wordt voor een groot deel gevuld met de zogenoemde krimpgebieden die het Rijk beschikbaar heeft gesteld voor de jaren 2016 t/m 2020. Het investeringsfonds kan ingezet worden als cofinanciering voor projecten. Gezien de enorme opgave zal de Achterhoek zich er sterk voor maken om dit fonds aan te vullen met middelen vanuit de provincie (bijvoorbeeld uit de gebiedsopgaven), het Rijk (bijvoorbeeld de Regiodeal) en Europa (bijvoorbeeld INTERREG).

De inzet van de middelen komt terug in het jaarplan van de Achterhoek Board.

Naast het aantrekken van nieuwe middelen is het toekennen van middelen aan concrete projecten en het verantwoorden van subsidies en bijdragen belangrijk. Regio Achterhoek vervult hierbij de rol van beheer- en betaalautoriteit en heeft de taak en rol om dit zorgvuldig en juridisch correct te doen.

De Achterhoek heeft voor de jaren 2015-2022 de LEADER-status gekregen. Regio Achterhoek is eindverantwoordelijk voor de besteding van de LEADER-gelden. Ook coördineert ze diverse projecten die vanuit deze fondsen cofinanciering ontvangen.

IV Advisering Bestuur, Achterhoek Board en Achterhoek Raad

Regio Achterhoek voert de regie op de algehele samenwerking en zorgt ervoor dat de Achterhoek Agenda 2030, de jaarplannen en bijbehorende investeringsagenda worden opgesteld en uitgevoerd, zowel voor de Board als voor de Thematafels. Hiervoor zijn programmaregisseurs verantwoordelijk. Zij zorgen ook voor de verbinding met de achterbannen, onder meer de inzet vanuit de gemeenten.

Daarnaast faciliteert de Regio ook de Achterhoek Raad en brengt deze in positie.

Regio Achterhoek adviseert de Board en Raad over de lobby en kansen voor het aantrekken van middelen. Ze levert ook capaciteit om dit te effectueren.

Tot slot bereidt Regio Achterhoek de begroting en evaluaties voor en adviseert het algemeen bestuur over de bedrijfsvoering.

In verband met de gewijzigde begroting 2018 door de Doorontwikkeling zijn de cijfers voor heel 2018 opgenomen voor een betere vergelijkbaarheid. De feitelijke wijziging vond in 2018 plaats per 1 juli 2018.

Wat mag het kosten?

Programma 1: Strategische kerntaken	R 2017	B 2018 gewijzigd	B 2019
Achterhoek Agenda 2030		834.000	849.000
Lobby en communicatie		662.000	613.000
Coördineren van subsidies en projecten		254.000	259.000
Investeringsfonds		350.000	350.000
Advisering bestuur, Achterhoek Board en Achterhoek Raad		380.000	442.000
Lasten (A)	2.243.000	2.480.000	2.513.000
Achterhoek Agenda 2030 (incl. investeringsfonds)		-	-
Lobby en communicatie		16.000	16.000
Coördineren van subsidies en projecten		17.000	17.000
Investeringsfonds		1.275.000	1.277.000
Advisering bestuur, Achterhoek Board en Achterhoek Raad		-	-
Baten derden (exclusief bijdrage gemeenten) (B)	2.775.000	1.308.000	1.310.000
Achterhoek Agenda 2030 (incl. investeringsfonds)		834.000	849.000
Lobby en communicatie		646.000	597.000
Coördineren van subsidies en projecten		237.000	242.000
Investeringsfonds		-	-
Advisering bestuur, Achterhoek Board en Achterhoek Raad		380.000	442.000
Bijdrage gemeenten/provincie (C)	1.292.000	2.097.000	2.130.000
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten (C+B-A)	1.824.000	925.000	927.000
Onttrekkingen reserves	260.000	350.000	350.000
Toevoegingen reserves	-2.084.000	-1.275.000	-1.277.000
Gerealiseerd resultaat	0	0	0

Programma 1: Inwonerbijdrage	R 2017	B 2018 gewijzigd	B 2019
Bijdrage gemeenten en provincie in programma 1		7,97	8,10
Investeringsfonds bijdrage Provincie		0,50	0,51
Totaal inwonerbijdrage gemeente/provincie		8,47	8,61
<i>Aandeel provincie</i>		<i>2,00</i>	<i>2,03</i>
<i>Aandeel gemeenten</i>		<i>6,47</i>	<i>6,58</i>

Toelichting

De stijging van de inwonerbijdrage bedraagt € 33.000. Dit is als volgt te specificeren:

- een stijging voor autonome loonkosten (loonindex 2,4%, nacalculatie 1,8%) € 69.000
- te realiseren besparingen door lagere inschalingen € 34.000-
- een daling als gevolg van besparingen op apparaatskosten € 2.000-

De mutatie in de reserve betreft het investeringsfonds. De onttrekking van € 350.000 betreft jaarlijks vast te stellen werkbudgetten van Board en thematafels. De toevoeging van € 1.277.000 betreft met name de krimpelden (€ 1.012.000), een bijdrage van de provincie (€ 0,51) en een toevoeging van een eventueel overschot op het jaarresultaat (max € 0,50 per inwoner).

Overige beheersmatige kerntaken

Programma 2

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij willen de beheersmatige kerntaken nazorg regionale stortplaatsen, die op grond van wettelijke bepalingen bij de Regio berusten, en de financiële belangen van de gemeenten bij deze taak effectief en efficiënt behartigen en uitvoeren.

Bestuurlijke ontwikkelingen

Naar aanleiding van het Koerstraject zijn de taken als beheersmatige kerntaken aangemerkt, waarbij grote financiële belangen spelen. In geval van de nazorg stortplaatsen gaat het om de noodzakelijke vorming van een adequate voorziening voor de eeuwigdurende nazorg van de drie regionale stortplaatsen.

Wat zijn onze beleidskaders?

Beleidskaders

Nazorgregeling Wet Milieubeheer (Leemtetwet)

Wat gaan we doen?

Werkzaamheden

Uitvoering en overdracht nazorgtaak

Uitvoering en overdracht nazorgtaak

Regio Achterhoek voert de jaarlijkse werkzaamheden voor drie stortplaatsen uit, gebaseerd op actuele nazorgplannen en uitkomsten van visuele inspecties (toezicht). Dit gebeurt sinds 2004 voor stortplaats 'De Langenberg', sinds 2007 voor stortplaats WAL(D) en sinds 2009 voor stortplaats 't Bellegoor. De nazorgplicht voor stortplaats "De Langenberg" ligt tot 2019 bij de Regio Achterhoek. Daarna neemt de provincie de eeuwigdurende nazorg over.

In haar vergadering van 26 september 2012 heeft het dagelijks bestuur de intentie uitgesproken de stortplaatsen vervoegd onder te brengen bij de Provincie. Inmiddels zijn de nazorgplannen van Langenberg en 't Bellegoor ingediend bij de Provincie. Wald volgt nog.

Tot het moment van overdracht, blijkend uit het vaststellen en overdragen van het doelvermogen en juridische afwikkeling, heeft Regio Achterhoek nog de verantwoordelijkheid voor het beheer en onderhoud op de drie stortplaatsen. Samen met de provincie draagt zij er zorg voor dat aan alle jaarlijkse monitoringsverplichtingen wordt voldaan. De provincie heeft per 1 januari 2017 de daadwerkelijke nazorg alvast in uitvoering overgenomen van de Regio.

Inmiddels is een sluitingsverklaring per 1 januari 2018 voor de Langenberg afgegeven. Verwacht wordt dat de twee andere stortplaatsen najaar 2018 aan de Provincie zullen worden overgedragen. Voorzichtigheidshalve worden voor 't Bellegoor en WAL(D) nog begrotingen voor 2019 opgenomen en is voor de Langenberg nog een stelpost van € 25.000 voor afwikkelingskosten opgenomen. Zodra de overdracht in 2018 een feit is zal de begroting 2019 worden aangepast door middel van een begrotingswijziging.

Wat mag het kosten?

Programma 2: Overige beheersmatige kerntaken		R 2017	B 2018 gewijzigd	B 2019
Nazorg stortplaats Langenberg		311.000	-	25.000
Nazorg stortplaats Bellegoor		71.000	45.000	45.000
Nazorg stortplaats Wald		89.000	93.000	83.000
Lasten	(A)	471.000	138.000	153.000
Nazorg stortplaats Langenberg		311.000	-	25.000
Nazorg stortplaats Bellegoor		71.000	45.000	45.000
Nazorg stortplaats Wald		89.000	93.000	83.000
Baten derden (<i>exclusief bijdrage gemeenten</i>)	(B)	471.000	138.000	153.000
Nazorg stortplaats Langenberg		-	-	-
Nazorg stortplaats Bellegoor		-	-	-
Nazorg stortplaats Wald		-	-	-
Bijdrage gemeenten	(C)	0	0	0
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten (C+B-A)		-	-	-
Onttrekkingen reserves		-	-	-
Toevoegingen reserves		-	-	-
Gerealiseerd resultaat		0	0	0

Toelichting

Naar verwachting worden de bestuurlijke onderhandelingen voor de overdracht van de stortplaatsen naar de Provincie in 2018 afgerond. In 2017 is de sluitingsverklaring afgegeven voor De Langenberg, hiervoor is voor 2019 nog een stelpost van € 25.000 opgenomen voor afwikkelingskosten. Bij definitieve overdracht zal de begroting worden aangepast door middel van een begrotingswijziging. De begroting 2018 is reeds gewijzigd met de mutaties uit de 2^e wijziging 2018 in verband met de sluitingsverklaring (AB 11 juli 2018).

De kosten voor nazorg worden onttrokken aan de voorziening nazorg. De onttrekkingen voor 2019 zijn als volgt te specificeren:

- Stortplaats De Langenberg	€ 25.000
- Stortplaats 't Bellegoor	€ 45.000
- Stortplaats Wal(d)	€ 83.000
- Totaal	€ 153.000

Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de toelichting bij de staat van reserves en voorzieningen.

Overige uitgaven en inkomsten

Programma 3

Wat willen we bereiken?

Strategische doelstelling

Wij willen begrotingsevenwicht binnen de bij andere programma's nagestreefde doelstellingen en met een minimale bijdrage van de gemeenten een maximaal resultaat behalen. De kosten en opbrengsten moeten elkaar, gezien de beperkte financiële armslag, zoveel mogelijk in evenwicht houden.

Wat zijn onze kaders?

Beleidskaders	Datum	Orgaan
Financiële verordening 2016 Regio Achterhoek	27 januari 2016	algemeen bestuur
Controleverordening 2007 Regio Achterhoek	18 december 2006	algemeen bestuur
Regeling inkoop en aanbesteding	6 januari 2016	dagelijks bestuur
Treasurystatuut	14 december 2011	algemeen bestuur
Begroting 2018 en meerjarenraming 2018 – 2021	12 juli 2017	algemeen bestuur

Wat gaan we doen?

Werkzaamheden
1. Incidentele financiering
2. Algemeen financieel beleid
3. Treasury

Ad 1. Incidentele financiering

Gedurende een begrotingsjaar kunnen zich onverwachte projecten en uitgaven voordoen. Getracht wordt met passende incidentele maatregelen een zo groot mogelijk begrotingsevenwicht te realiseren met een minimale belasting van de gemeentelijke financiën.

Ad 2. Algemeen financieel beleid

In dit kader vraagt het voldoen aan wettelijke kaders en daarop betrekking hebbende verordeningen continu de aandacht. De verbetering van de beleidscyclus (planning & control) en de inpassing daarvan in de gemeentelijke beleidscyclus vereist veel samenwerking met de gemeenten. We richten onze aandacht daarom continu op de ontwikkeling van adequate bedrijfsvoering (controle op de naleving en relevantie van geldende regelgeving, administratieve organisatie, interne controle, verantwoording en rechtmatigheid van de regio-uitgaven) en de legitimatie van de gemeenteraden op de geëigende momenten in een jaar.

Ad 3. Treasury

Begin 2009 is besloten de nazorg voor de stortplaatsen 't Wald en Bellegoor over te nemen. De uitvoering van de eeuwigdurende nazorg voor de drie intergemeentelijke stortplaatsen is daarmee een taak van de Regio. Een belangrijk aandachtspunt daarbij is het beheer van de financiële middelen (voorziening nazorg). De gelden moeten renderend en efficiënt worden belegd, teneinde voor de eeuwigdurende over voldoende middelen te kunnen beschikken. De uitzetting van gelden leverde door de invoering van het schatkistbankieren nauwelijks meer rente op. Daarom is in 2014 en 2017 in totaal € 13 mln betaald op de voorlopige aanslag voor het Provinciaal Nazorgfonds. Dit levert een rendement op van 4,6%. Door de aanzienlijke aflossingen op personeelshypotheken de afgelopen jaren wordt de eventuele herfinanciering steeds lager.

Wat mag het kosten?

Programma 3: Overige uitgaven en inkomsten		R 2017	B 2018 gewijzigd	B 2019
Renteresultaat		61.000	165.000	43.000
Bedrijfsvoering		505.000	417.000	444.000
Lasten	(A)	566.000	582.000	487.000
Renteresultaat		60.000	165.000	43.000
Bedrijfsvoering		481.000	383.000	399.000
Baten derden (<i>exclusief bijdrage gemeenten</i>)	(B)	541.000	548.000	442.000
Renteresultaat		-	-	-
Bedrijfsvoering		-11.000	-	-
Bijdrage gemeenten	(C)	-11.000	-	-
Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten (C+B-A)		-36.000	-34.000	-45.000
Onttrekkingen reserves		38.000	34.000	45.000
Toevoegingen reserves		-2.000	-	-
Gerealiseerd resultaat		0	0	0

Programma 3: Inwonerbijdrage		R 2017	B 2018 gewijzigd	B 2019
Renteresultaat		-	-	-
Bedrijfsvoering		-0,04	-	-
Totaal inwonerbijdrage		-0,04	-	-

Toelichting

De mutatie reserve (€ 45.000) betreft een onttrekking aan de reserve BWS renteresultaat vanwege voor loonkosten van de medewerkster BWS van € 40.000 vermeerderd met een onttrekking van € 5.000 aan reserve onderhoud huisvesting voor onderhoudskosten.

De kosten voor bedrijfsvoering betreffen de kosten voor leiding en ondersteuning en huisvesting. Van deze kosten is een bedrag van € 256.000 overhead. Voor een nadere toelichting wordt u verwezen naar de paragraaf bedrijfsvoering en het taakveldenoverzicht onder deel III.

Deel 2

Paragrafen

1. Paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen is het vermogen om (incidentele) financiële tegenvallers te kunnen opvangen om taken te kunnen voortzetten. Het weerstandsvermogen is de relatie tussen de weerstandscapaciteit (de beschikbare middelen om niet begrote kosten te dekken) en de risico's (waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of verzekeringen voor zijn afgesloten). Het weerstandsvermogen is van belang voor het bepalen van de gezondheid van de financiële positie van de Regio.

1.1 Beleid

In de nota "reserves en voorzieningen" van 3 juni 2016 zijn kaders gegeven hoe met het vermogen van de Regio kan en mag worden omgegaan. Door het algemeen bestuur is bepaald dat het maximaal te reserveren bedrag voor weerstandsvermogen wordt vastgesteld op een vast bedrag dat in de buurt ligt van 10% van de begrote omzet (AB 3 juni 2012), ofwel € 250.000. Jaarlijks wordt bij het vaststellen van de begroting een eventueel surplus van de algemene reserve bepaald. Dit surplus wordt bepaald op basis van het laatste jaar van het meerjarenbeeld rekening houdend met de effecten van reeds genomen bestuursbesluiten met financiële gevolgen voor volgende jaren.

1.2 Weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit het vrij besteedbaar deel van de algemene reserve vermeerderd met stille reserves en met onvoorzien posten.

	2018	2019	2020	2021	2022
<i>Per 31 december</i>					
- Vrij besteedbaar deel alg. reserve	240.000	240.000	240.000	240.000	240.000
- Stille reserves	memorie	memorie	memorie	memorie	memorie
- onvoorzien	8.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Weerstandscapaciteit	248.000	248.000	248.000	248.000	248.000

1.3 Risico's

Door middel van sessies met de medewerkers zijn de risico's bij de Regio in kaart gebracht. Er is een inschatting gemaakt van de kans dat de gebeurtenis daadwerkelijk plaatsvindt en de (financiële) impact daarvan. De 5 meest belangrijke risico's staan hieronder benoemd.

Risico	Kans	Impact (€) per jaar	Beheersmaatregelen
Inzetten van incidenteel beschikbare middelen voor projecten (bijv. krimpgebieden); risico's zijn geen politieke keuzes durven maken, tegenstrijdige belangen en vinden van cofinanciering.	Hoog	Reputatieschade Geen impact in € voor Regio.	Nieuwe structuur Regio met Achterhoek board en thematafels met 30 samenwerking.
Als gevolg van een slechtere financiële situatie bij gemeenten bestaat de kans dat Regio een bezuinigingstaakstelling opgelegd krijgt.	Laag	Financiële impact bij een taakstelling van 10% is € 200.000 per jaar.	Bij een bezuinigingstaakstelling zullen structureel maatregelen in gang gezet moeten worden met kans op gevolgen voor wachtgelden.
De gevolgen van de CAO onderhandelingen en premiestijgingen leiden tot hogere personeelskosten dan de door gemeenten gehanteerde systematiek voor gemeenschappelijke regelingen.	Hoog	Financiële impact bij 1% afwijking in de uitgangspunten is € 17.000 per jaar.	Vanaf 2018 gewijzigde uitgangspunten door alle functies op maximale anciënniteit te begroten. Hiermee kan op de korte termijn de impact worden opgevangen.
Bij eigen projecten; projecten zijn niet op tijd af of gemaakte kosten voldoen niet aan subsidievoorwaarden door bijvoorbeeld inkoop-eisen of verantwoordingseisen.	Middel	Reputatieschade en evt financiële schade. Bij afkeuring 2% van de projectkosten is het € 11.000	Subsidievoorwaarden vooraf duidelijk in beeld hebben. Strenge interne controle op van de stukken conform eisen subsidievoorwaarden.
Risico's rondom personeel; langdurige ziekte of ontslag werknemer.	Laag	Eén zieke of boventallige medewerker kost gemiddeld € 90.000 per jaar	Continue aandacht hiervoor vanuit personeelsbeleid.

Het maximale risicobedrag inclusief structurele effecten bedraagt € 800.000. De genoemde risico's zullen niet tegelijk en ook niet in hun maximale omvang optreden. Om te bepalen welke weerstandscapaciteit benodigd is worden kans, frequentie en risicobedrag tegen elkaar afgezet. Hieruit komt een benodigde weerstandscapaciteit (€ 213.000). Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is wordt een relatie gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's (benodigde weerstandscapaciteit) en de beschikbare weerstandscapaciteit (begroting 2019 € 248.000). De relatie wordt uitgedrukt in een ratio, waarbij normaliter gestreefd zou moeten worden naar een ratio weerstandsvermogen van minimaal 1,0 (voldoende). De ratio weerstandsvermogen bij de Regio is € 248.000/ 213.000 = 1,2 (voldoende).

Beoordelingstabel

Categorie	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	> 2	Uitstekend
B	1,4 < x < 2	Ruim voldoende
C	1,0 < x < 1,4	Voldoende
D	0,8 < x < 1,0	Matig
E	0,6 < x < 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

1.4 Financiële kengetallen

In de BBV is voorgeschreven dat in deze paragraaf een set van vijf verplichte financiële kengetallen opgenomen moet worden voorzien van een toelichting.

Kengetallen:	Rekening 2017	Begroting 2018 primair	Begroting 2018 bijgesteld	Begroting 2019
netto schuldquote (zie I)	-61%	-132%	-96%	-120%
netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	-84%	-211%	-121%	-146%
Solvabiliteitsratio (zie II)	29%	17%	52%	57%
structurele exploitatieruimte (zie III)	0%	0%	0%	0%
grondexploitatie	nvt	nvt	nvt	nvt
belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt	nvt

- I De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre er sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende geleden weergegeven. Een negatieve schuldquote geeft aan dat er sprake is van een overschot aan middelen, dit is bij de Regio het geval.
- II De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de Regio in staat is aan haar financiële verplichting te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Hoe hoger het solvabiliteit, hoe gezonder het bedrijf. De toename van de ratio in 2018 wordt veroorzaakt door de kringgelden (jaarlijks € 1 miljoen) die bij de Regio zijn gereserveerd in het investeringsfonds. Zodra deze middelen worden uitgegeven zal de ratio weer afnemen.
- III De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de vastgestelde begroting is. Dit kengetal geeft aan dat er binnen de begroting van de Regio geen structurele vrije ruimte aanwezig is.

1.5 Conclusie weerstandsvermogen

Het geformuleerde plafond voor het weerstandsvermogen is vastgesteld op € 250.000. Het begrote vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31 december 2022 bedraagt € 240.000. De begrote weerstandscapaciteit per 31 december 2022 bedraagt € 248.000. Er is geen sprake van een surplus van de algemene reserve. De ratio weerstandsvermogen is voldoende.

2. Paragraaf financiering

In deze paragraaf geven we inzicht in het financieringsbeleid van de Regio. In de financieringsparagraaf (ook wel treasuryparagraaf) komen achtereenvolgens aan de orde treasurybeheer en financiering.

De beleidskaders voor de uitvoering van de treasuryfunctie voor de Regio zijn vastgelegd in:

- Financiële verordening Regio Achterhoek (2016)
- Treasurystatuut Regio Achterhoek (2011)
- Nota reserves en voorzieningen Regio Achterhoek (2016)

Naar verwachting worden in 2018 de nazorgtaken voor de stortplaatsen, en de daarbij behorende doelvermogens, overgedragen aan de Provincie. Omdat op dit moment nog geen inschatting is te maken van de doelvermogens worden de financiële consequenties hiervan in deze paragraaf buiten beschouwing gelaten.

2.1 Treasurybeheer

Het treasurybeheer is (beleids)uitvoering van de treasuryfunctie, binnen de kaders van het huidige financieringsstatuut. De treasuryfunctie omvat alle activiteiten die zich richten op het sturen en beheersen van, het verantwoorden over en het toezicht houden op de financiële vermogenswaarden, financiële geldstromen, de financiële posities en hieraan verbonden risico's. Tot treasuryrisico's behoren renterisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's. Deze risico's vloeien voort uit de transacties binnen de treasuryfunctie. De wet fido en het hierop gebaseerde treasurystatuut geven de speelruimte waarbinnen de treasuryactiviteiten moeten plaatsvinden. Leningen of garanties mogen alleen uit hoofde van de publieke taak worden verstrekt. Met de komst van het Schatkistbankieren is het uitzetten van overtollige middelen bij financiële instellingen niet meer mogelijk.

2.1.1 Renterisico

Het renterisicobeheer heeft als doelstelling het beperken van de invloed van mogelijke rentewijzigingen op de financiële positie van de organisatie. De wet Fido geeft twee concrete richtlijnen (de renterisiconorm en de kasgeldlimiet) voor het beheersen van renterisico's.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is een instrument voor de beheersing van het renterisico bij herfinanciering. Om dit risico te beperken, mag de jaarlijkse verplichte aflossing en renteherziening niet meer dan 20% van het begrotingstotaal per 1 januari bedragen (rente-risiconorm). De Regio heeft geen geldleningen lopen in 2019. Derhalve is er geen renterisico.

Kasgeldlimiet

Om de rentegevoeligheid te beperken is de kasgeldlimiet ingesteld. De kasgeldlimiet stelt een maximum aan de omvang van de netto vlottende schuld (kort geld). De zogenaamde netto vlottende schuld mag maximaal 8,2% bedragen van het begrotingstotaal. Daarboven moet lang geld worden aangetrokken. De kasgeldlimiet voor de Regio Achterhoek bedraagt voor 2019 € 259.000 (8,2% * € 3.153.000). De Regio heeft gemiddeld een overschot aan middelen (vlottende middelen > vlottende schuld) en blijft daarmee binnen de limiet.

Renteschema:

Begroting 2019	
Externe rentelasten over korte en lange financiering	0
Externe rentebaten	-36.000
Saldo rentelasten en rentebaten	-36.000
Rentelasten projecten (-/-)	0
Rentebaten projecten (+)	0
Rente over eigen vermogen	0
Rente over voorzieningen	36.000
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	0
Aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0
Renteresultaat op taakveld Treasury	0

2.1.2 Krediet- en liquiditeitsrisico's

Vanaf 10 december 2013 is het Schatkistbankieren ingevoerd en worden alle overtollige middelen aangehouden in de schatkist. Gelden tegen gunstige rentetarieven uitzetten op spaarrekeningen of deposito's bij andere instellingen is met de invoering van Schatkistbankieren niet meer toegestaan.

Onderstaande tabel geeft de liquiditeitsplanning weer:

Stand 1/1 (x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023
Liquide middelen begin	8.037	8.779	9.528	10.283	11.043
Ontvangsten	3.496	3.540	3.582	3.626	3.837
Uitgaven	2.754	2.791	2.827	2.866	2.903
Liquide middelen eind	8.779	9.528	10.283	11.043	11.977

Bij het verloop van de liquiditeitsplanning is nog geen rekening gehouden met nog te nemen besluiten over de inzet van het investeringsfonds als co-financiering voor projecten. Het saldo van het investeringsfonds is per 31 december 2019 € 5.220.500.

2.2 Financiering

De aanwezig activa worden eerst met eigen vermogen (algemene en bestemmingsreserves) en vervolgens met vreemd vermogen (voorzieningen en langlopende schulden) gefinancierd. De Regio heeft momenteel geen geldleningen aangetrokken.

De maximale omvang van de aan te trekken geldleningen is bepaald op € 6 miljoen, wat is gebaseerd op het totaal van uitstaande hypotheek (bestuursbesluit van 11 november 2002). De aantrekking van geldleningen is gerelateerd aan de uitstaande personeelshypotheek, omdat de personeelshypotheek niet direct contant kunnen worden gemaakt op het moment dat gelden voor de nazorg stortplaatsen nodig zijn. In 2017 is ruim € 1 miljoen ontvangen aan aflossingen op personeelshypotheek. Per 31 december 2017 stond er nog € 1,1 miljoen uit aan personeelshypotheek.

In navolgende tabel wordt het jaarlijkse financieringstekort c.q. -overschot op de bestaande vaste activa en passiva geschetst.

Stand 1/1 (x € 1.000)	1-1-2019	1-1-2020	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023
Investerings (bestaand)	40	33	24	15	6
Ambtenarenhypotheek	1.046	1.029	1.013	997	982
Vervangingsinvesteringen (MJR)	-	-	-	-	-
Nieuw beleid	-	-	-	-	-
Te financieren activa (A)	1.086	1.062	1.037	1.012	988
Reserves	4.990	5.871	6.758	7.645	8.532
Voorzieningen	364	169	105	72	39
Geldleningen	-	-	-	-	-
Financieringsmiddelen (B)	5.354	6.040	6.863	7.717	8.571
Financieringstekort (A-B)					
Financieringsoverschot (B-A)	4.268	4.978	5.826	6.705	7.583

Uit de tabel blijkt voor de komende jaren dat de activa grotendeels uit ambtenaren-hypotheek bestaat.

In 2014 is voor de nazorg van de stortplaatsen een bedrag van € 6 miljoen van de Regio en € 4 miljoen van 't Bellegoor en Wald overgedragen aan het Provinciaal Nazorgfonds. In januari 2018 is hier nog eens € 3 miljoen aan toegevoegd. De provincie geeft een rendement van 4,6%.

Bij het verloop van de reserves is nog geen rekening gehouden met nog te nemen besluiten over de inzet van het investeringsfonds voor projecten. Het saldo van het investeringsfonds is per 31 december 2019 € 5.220.500.

2.3 Conclusie

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat de Regio bij ongewijzigde voortzetting van het (financierings-) beleid geen risico loopt. Naar verwachting worden in 2018 de nazorgtaken voor de stortplaatsen, en de daarbij behorende doelvermogens, overgedragen aan de Provincie. Er is reeds € 13 miljoen betaald op de voorlopige aanslag van de Provincie. Door de vele aflossingen op hypotheken de afgelopen jaren, wordt het eventueel te financieren bedrag steeds lager. Omdat op dit moment nog geen inschatting is te maken van de doelvermogens, worden de financiële consequenties hiervan in deze paragraaf buiten beschouwing gelaten.

3. Bedrijfsvoering

De paragraaf bedrijfsvoering geeft een inzicht in de stand van zaken en beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering. De bedrijfsvoering omvat alle faciliteiten en randvoorwaarden die benodigd zijn om de gewenste dienstverlening aan de gemeenten in de regio te realiseren. Om de dienstverlening steeds verder te kunnen verbeteren en in te spelen op de veranderingen binnen de organisatie, is de bedrijfsvoering steeds in beweging. Bij de keuzes die worden gemaakt houden we de behoefte van de gemeenten aan inzicht in en verantwoording over de financiële huishouding steeds goed voor ogen. Het belang van een rechtmatig, doelmatig en doeltreffend beleid en beheer staat voorop.

3.2 Wat doen we daarvoor?

Bestuursondersteuning

De bestuurlijke werkzaamheden betreffen de ondersteuning van het algemeen bestuur en dagelijks bestuur en de ondersteuning van de Achterhoek Board. De werkzaamheden bestaan o.a. uit verzorgen van vergaderstukken. Daarnaast wordt griffieondersteuning verricht aan de Achterhoek Raad. De voorlichting aan de bestuursorganen, waarmee de Regio een bestuurlijke relatie heeft, wordt eveneens gecoördineerd vanuit bestuursondersteuning.

Planning & control en administratie

De financiële werkzaamheden bestaan uit het opstellen en bewaken van de begroting, de jaarrekening, rapportages, interne controle, verordeningen, externe contacten, inbreng van financiële expertise bij projecten en het voeren van de financiële administratie. Voor de werkwijze binnen Regio is de continue afstemming van de planning en control cyclus met de gemeentelijke beleidscyclus een belangrijk item.

Personeelszaken en automatisering

Voor de salarisadministratie en personeelsbeleid is een contract afgesloten met de Gemeente Doetinchem. Voor de automatisering is eveneens een contract afgesloten met de gemeente Doetinchem voor het gebruik van netwerkfaciliteiten, ondersteuning en voor de basis hardware (computer inclusief toebehoren). De kosten voor speciale software (financieel pakket, etc.) komen voor rekening van de Regio.

Secretariaat

Het secretariaat verzorgt de correspondentie en agendabeheer voor het bestuur, de secretaris en de programmaonderdelen. In de huidige samenstelling is continue bezetting gerealiseerd.

Archief

De archiefwerkzaamheden bestaan uit het duurzaam bewaren, ontsluiten en beschikbaar stellen van archiefstukken. De digitalisering van archieven is een belangrijk aandachtspunt.

3.2 Wat mag het kosten?

Volgens de richtlijnen in de financiële verordening worden onderstaande kosten in de paragraaf opgenomen.

	Begroting 2018 (gewijzigd)	Begroting 2019
Inhuur derden	25.000	25.000
Huisvestingskosten	97.585	95.810
Automatiseringskosten	39.000	39.500
Budgetten voor bestuur (incl bijeenkomsten colleges en raden)	14.600	14.600
Accountantskosten	14.000	13.000

Voor de omvang, opbouw en ontwikkeling van het personeelsbestand en de loonkosten wordt verwezen naar het formatieplan in deel III.

Deel 3

Uiteenzetting financiële positie

1. OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN PER PROGRAMMA

In verband met de gewijzigde begroting 2018 door de doorontwikkeling zijn de cijfers voor heel 2018 opgenomen voor een betere vergelijkbaarheid. De feitelijke wijziging vond in 2018 plaats per 1 juli 2018.

Programma	Rekening 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Lasten			
Strategische kerntaken	2.243.000	2.480.000	2.513.000
Nazorg stortplaatsen	471.000	346.000	153.000
Overige uitgaven en inkomsten	566.000	582.000	487.000
TOTAAL LASTEN	A 3.280.000	3.408.000	3.153.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)			
Strategische Agenda	2.775.000	1.308.000	1.310.000
Nazorg stortplaatsen	471.000	346.000	153.000
Overige uitgaven en inkomsten	541.000	548.000	442.000
TOTAAL BATEN	B 3.787.000	2.202.000	1.905.000
Bijdrage gemeenten en provincie			
Strategische kerntaken	1.292.000	2.097.000	2.130.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	-11.000	0	0
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN EN PROVINCIE	C 1.281.000	2.097.000	2.130.000
SALDO BATEN EN LASTEN	C+B-A 1.788.000	891.000	882.000
Mutatie reserves			
Strategische kerntaken	-1.824.000	-925.000	-927.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	36.000	34.000	45.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-1.788.000	-891.000	-882.000
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0

2. MEERJARENRAMING 2019-2022

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Lasten				
Strategische kerntaken	2.513.000	2.513.000	2.548.000	2.584.000
Nazorg stortplaatsen	153.000	153.000	153.000	153.000
Overige uitgaven en inkomsten	487.000	487.000	487.000	487.000
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Salarissen en sociale lasten		34.000	35.000	36.000
Prijsindex		1.000	1.000	1.000
TOTAAL LASTEN	3.153.000	3.188.000	3.224.000	3.261.000
Baten (exclusief bijdrage gemeenten)				
Strategische kerntaken	1.310.000	1.310.000	298.000	298.000
Nazorg stortplaatsen	153.000	153.000	153.000	153.000
Overige uitgaven en inkomsten	442.000	442.000	442.000	442.000
TOTAAL BATEN	1.905.000	1.905.000	893.000	893.000
Bijdrage gemeenten en provincie				
Strategische kerntaken	2.130.000	2.130.000	2.165.000	2.201.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	0	0	0	0
<i>Meerjarige aanpassingen autonome kosten</i>				
Gemeentelijke bijdrage		35.000	36.000	37.000
TOTAAL BIJDRAGE GEMEENTEN	2.130.000	2.165.000	2.201.000	2.238.000
GEREALISEERD TOTAAL SALDO	882.000	882.000	-130.000	-130.000
Mutatie reserves				
Strategische kerntaken	-927.000	-927.000	85.000	85.000
Nazorg stortplaatsen	0	0	0	0
Overige uitgaven en inkomsten	45.000	45.000	45.000	45.000
TOTAAL MUTATIES RESERVES	-882.000	-882.000	130.000	130.000
GEREALISEERD RESULTAAT	0	0	0	0

3. Toelichting op baten en lasten

In deze paragraaf wordt een toelichting gegeven op de exploitatiebegroting 2019 van de Regio.

3.1 Algemene financiële beschouwing

3.1.1 Uitgangspunten programmabegroting 2019

Het algemeen bestuur heeft op 31 januari 2018 ingestemd met het hanteren van prijsindex uit de septembercirculaire 2017 als maximale stijging van de inwonerbijdrage 2019 (conform voorstel gemeenten voor gemeenschappelijke regelingen). Voor de Regiobegroting 2019 betekent dit een maximale stijging van de inwonerbijdrage van 1,6% ten opzichte van de gewijzigde begroting 2018 op jaarbasis (dus inclusief financiële gevolgen doorontwikkeling).

	Prijsontwikkeling		Loonontwikkeling	
	2018	2019	2018	2019
- prijsmutatie BBP (septembercirculaire 2017)	1,60%	1,60%		
- Overheidsconsumptie beloning werknemers			2,40%	2,40%
Begroting Regio (excl. nacalculatie)	0,90%	1,60%	2,00%	2,40%

De rentevergoeding over het eigen vermogen is maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe rentelasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. De Regio heeft geen aangetrokken financieringsmiddelen. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve wordt dan ook voor 2019 voorlopig op 0% vastgesteld. De rentetoevoeging aan de voorziening stortplaatsen (netto contante waarde berekening) wordt voor 2019 voorlopig vastgesteld op 4,5% (basis berekening doelvermogen).

3.1.2 Bijdrage per inwoner begroting 2019

De Regiobegroting bevat de programma's strategische kerntaak, de beheersmatige kerntaak en de overige uitgaven en inkomsten. Alleen voor de strategische kerntaken wordt een bijdrage van de gemeenten gevraagd. De bijdrage bedraagt:

	<i>Totaal</i>	<i>Per inw vanuit gemeenten</i>	<i>per inw vanuit provincie</i>	<i>Totaal</i>
<i>Organisatiekosten</i>				
Bijdrage 2018 in organisatiekosten	2.097.000	6,47	1,50	7,97
Stijging 1,6% index gemeenschappelijke regelingen	<u>33.000</u>	<u>0,11</u>	<u>0,02</u>	<u>0,13</u>
Bijdrage 2019 in organisatiekosten	2.130.000	6,58	1,52	8,10
<i>Totaal organisatiekosten en investeringsfonds</i>			<i>2018</i>	<i>2019</i>
Bijdrage gemeenten en provincie in organisatiekosten			7,97	8,10
Bijdrage Provincie in investeringsfonds			0,50	0,51
Totaal bijdrage gemeenten en provincie			8,47	8,61

De bijdrage van de gemeenten zit in eerste instantie in de organisatiekosten. Per 1 juli is een investeringsfonds gevormd waarin, naast een Rijksbijdrage voor krimp, ook de provincie structureel een bijdrage doet. Uitgangspunt bij de doorontwikkeling is dat een eventueel overschot in het jaarresultaat ook wordt toegevoegd aan het investeringsfonds met een beperking tot maximaal € 0,50 per inwoner.

3.1.3 Projectbijdrage

De besluitvorming over nieuwe projecten loopt in de nieuwe samenwerking via de Achterhoek Board en Achterhoek Raad. Indien er additionele middelen vanuit de gemeenten nodig zijn dan loopt de besluitvorming hierover vervolgens via het algemeen bestuur naar de gemeenteraden. Projecten worden uitgevoerd in wisselende 3 O-samenstelling, met een eigen financiering en organisatorische vormgeving.

3.1.4 Meerjarenbeeld en risico's

In de meerjarenraming (deel 3 paragraaf 2) zijn de meerjarige structurele aanpassingen op het gebied van salarissen en prijsindex doorgerekend. Over de meerjarenperiode 2019 – 2022 geeft de inwonerbijdrage voor de gemeenten de volgende ontwikkeling te zien:

	2019	2020	2021	2022
Autonome kostenstijging	€ 0,26	€ 0,13	€ 0,14	€ 0,14
Stijging aantal inwoners	-	Pm	Pm	Pm
Besparingen	- € 0,15	-	-	-
Totaal per inwoner	€ 0,11	€ 0,13	€ 0,14	€ 0,14

3.1.5 Begroot bedrag onvoorzien

Het budget voor onvoorzien uitgaven is in de begroting 2019 € 8.000. Dit is opgenomen in het programma Strategische kerntaken.

3.2 Toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves en voorzieningen

De onttrekkingen aan reserves en voorzieningen zijn als volgt:

Reserve	Progr.	Kosten/opbrengsten	Mut.	Bedrag
Investeringsfonds	1	Werkbudget board/thematafels	O	- 350.000
	1	Krimpgelden en bijdrage Provincie	T	1.277.000
Reserve onderhoud	3	onderhoudskosten	O	- 5.000
BWS Renteresultaat	3	loonkosten voormalig BWS	O	- 40.000
		totale mutatie reserves Regio	T	882.000
Voorziening	Progr.	Kosten/opbrengsten	Mut.	Bedrag
Risico wachtgelden	1	wachtgelden	O	- 50.000
Nazorg Langenberg	2	70.1 t/m 70.3 bijdrage stortplaats	O	- 153.000
		70.1 rentetoevoeging	T	7.000
		totale mutatie voorzieningen Regio	O	196.000

* Mut. : Mutatie O = Onttrekking en Mutatie T = Toevoeging

3.3 Investerings

Voor 2019 zijn er geen vervangingsinvesteringen geraamd.

3.4 Incidentele baten en lasten

Volgens de BBV is het verplicht om een overzicht te presenteren van de incidentele baten en lasten. Er zijn geen incidentele baten en lasten opgenomen in de begroting en meerjarenraming 2019-2022.

3.5 Geprognosticeerde balans

Volgens de BBV is het verplicht een geprognosticeerde balans op te nemen.

Activa per 31 december	Werkelijk 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
Materiële vaste activa	1.086	1.062	1.037
Financiële vaste activa	1.171	1.046	1.029
Vlottende activa	11.814	8.425	9.167
Totaal activa	13.021	9.511	10.229

Passiva per 31 december	Werkelijk 2017	Prognose 2018	Prognose 2019
Eigen vermogen	3.804	4.990	5.871
Voorzieningen	526	364	169
Vlottende passiva	8.691	4.157	4.189
Totaal passiva	13.021	9.511	10.229

Het verschil tussen de vlottende activa eind 2017 en eind 2018 wordt veroorzaakt doordat begin 2018 een bedrag van € 3 miljoen is gestort in het nazorgfonds van de Provincie.

4. Formatieplan

Onderdeel	Funcienaam	fte formatie 2018	fte formatie 2019
Kerntaken	secretaris/directeur	1,00	1,00
	programmaregisseur I	2,50	2,50
	programmaregisseur II	2,50	2,50
	programmamedewerker	1,50	1,50
	lobbyist I (Europa en Brussel)	0,75	0,75
	lobbyist II (Den Haag en Gelderland)	0,75	0,75
	adviseur bestuur/Achterhoek Board	1,00	1,00
	adviseur bestuur/Griffie	0,50	0,50
	adviseur bestuur/Duitsland	0,50	0,50
	subsidiespecialist	1,00	1,00
	medewerker communicatie/profilering I	1,00	1,00
	medewerker communicatie/profilering II	1,00	1,00
	medewerker projectondersteuning	2,00	2,00
	Totaal kerntaken		16,00
Ondersteuning	adviseur financiën	0,75	0,75
	junior adviseur financiën	0,69	0,69
	medewerker financiën	0,78	0,78
	medewerker financiële administratie	0,53	0,53
	secretaresse	1,00	1,00
Totaal ondersteuning		3,75	3,75
Afbouwtaken	Medewerker BWS	0,42	0,42
Stortplaatsen	Medewerker Stort	0,50	-
Totaal overig		0,92	0,42
Totaal (exclusief wachtgeld)		20,67	20,17

TOELICHTING OP HET FORMATIEPLAN

In bovenstaand overzicht is per onderdeel aangegeven wat de toegestane formatie per 1 juli 2018 is. De gegevens zijn uitgedrukt in fulltime eenheden. De gegevens, zoals opgenomen in dit overzicht, zijn gebruikt ten behoeve van het opstellen van de raming salarissen en sociale lasten voor de begroting 2019. De detachering/inhuur vanuit derden aan de Regio is niet meegeteld in de toegestane formatie. Daarvoor worden zo nodig afzonderlijke budgetten in de begroting opgenomen.

Ontwikkelingen formatie 2019

De totale formatie van de Regio bedraagt 20,17 fte. Daarbij is nog geen rekening gehouden met de boventallige medewerkers en de wachtgelders. De uitvoerende taken van de nazorg stortplaatsen worden reeds in 2018 door de Provincie uitgevoerd, daarom is voor 2019 geen formatie meer geraamd.

Wachtgelders

De Regio kent voor 2019 2 wachtgelders welke overeenkomstig het besluit van het algemeen bestuur worden gedekt uit de Voorziening Risico Wachtgelders.

Detachering

In totaal is er één medewerker werkzaam die (gedeeltelijk) worden gedetacheerd naar een externe organisatie.

Bepaling loonsom

In de raming van salarissen en sociale lasten wordt uitgegaan van de werkelijke structurele loonkosten per 1 februari 2018, gecorrigeerd voor een autonome loonstijging (CAO, periodieken, functiewaardering). De salarisindex voor 2019 bedraagt 2,4%. Voor alle functies wordt de max van de schaal gehanteerd. De totale loonsom voor 2019 bedraagt exclusief wachtgelders € 1.667.000.

Netto-uren

De productieve uren ofwel netto-uren bedragen 1.350 uren per formatieplaats, in overeenstemming met algemeen gehanteerde normen.

<i>Omschrijving per fulltime fte</i>		<i>Uren</i>
Bruto beschikbare tijd	5 x 52 x 7,2	1.872
Verlof feestdagen	8 x 7,2	57
Normaal en buitengewoon verlof	27,5 x 7,2	198
Ziekteverzuim	5%	82
Aanwezige uren		1.535
Algemeen overleg		50
Opleiding en bijhouden literatuur		30
Frictie-uren (verplaatsing, verzorging, ed.)		105
Totaal indirecte uren		185
Netto werkuren (aanwezige – indirecte uren)		1.350

5. Staat van geactiveerde kapitaaluitgaven

5. Staat van geactiveerde kapitaallasten
Omschrijving van de kapitaallasten

	1e wijz. 16	2018	2022	jaar van aanschaf- +		aanschaf- waarde 31-12-2019	termijn	rente%	afschr. afschr. in		Boek- waarde 1-1-2019	Boek- waarde 31-12-2019	Rente- lasten	Totaal v/d kapitaallast
				jaar van aanschaf- 1-1-2018	jaar van aanschaf- 1-1-2019				afschr. in 2019	afschr. in 2019				
Hulvesting				5.000	5.000	5.000	5	0,00%	970	1.000	4.030	3.030	0	1.000
Smartbord	0	0	0	5.000	5.000	0			970	1.000	4.030	3.030	0	1.000
Totaal hulvesting				5.000	5.000	5.000			970	1.000	4.030	3.030	0	1.000
Meubilair														
Inrichting receptie	2024	2012	2024	16.617	16.617	16.617	12	0,00%	8.612	1.385	8.005	6.621	0	1.385
Inrichting patio	2024	2012	2024	4.013	4.013	4.013	12	0,00%	2.080	334	1.933	1.598	0	334
Inrichting kantoorruimten	2024	2012	2024	33.970	33.970	33.970	12	0,00%	17.602	2.831	16.368	13.538	0	2.831
Inrichting beslurskamer	2024	2012	2024	3.882	3.882	3.882	12	0,00%	2.011	324	1.871	1.547	0	324
Vervangingsinvesteringen meubilair	2030	2018	2030	1.518	1.518	1.518	12	0,00%	127	1.518	1.392	1.392	0	127
Totaal meubilair basis				60.000	60.000	60.000			30.304	5.000	29.696	24.696	0	5.000

Meubilair specials
Archieffasten DIV
Archieffasten

	2027	2018	2027	3.780	3.780	3.780	10	0,00%	353	378	3.427	3.049	0	378
	2022	2012	2022	6.220	6.220	6.220	10	0,00%	3.522	622	2.698	2.076	0	622
Totaal meubilair specials				3.780	10.000	10.000			3.875	1.000	6.125	5.125	0	1.000

Automatisering specials
geen aanschaf specials maar abonnementen inhuur

				0	0	0			0	0	0	0	0	0
--	--	--	--	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	---

Totaal automatisering specials

				0	0	0			0	0	0	0	0	0
--	--	--	--	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	---

Automatisering (excl. netwerk) inhuur via doeleinchem

				0	0	0			0	0	0	0	0	0
--	--	--	--	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	---

Totaal automatisering basis

				64.702	10.298	75.000			35.149	7.000	39.851	32.851	0	7.000
--	--	--	--	--------	--------	--------	--	--	--------	-------	--------	--------	---	-------

TOTAAL

6. Staat van reserves en voorzieningen (incl. toelichting)

6. STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Naam reserve	Saldo begin 2018	Vermeerdering wegens rente 0,00%	Dotaties 2018	Onttrekkingen 2018	Saldo begin 2019	Vermeerdering wegens rente 0,00%	Dotaties 2019	Onttrekkingen 2019	Saldo per 31-12-2019
Algemene reserves									
Algemene reserve	239.536	0	0	0	239.536	0	0	0	239.536
ALGEMENE RESERVE	239.536	0	0	0	239.536	0	0	0	239.536
Bestemmingsreserve									
Investeringsfonds	0	0	4.468.500	175.000	4.293.500	0	1.277.000	350.000	5.220.500
Projectenreserve Regio Achterhoek	305.147	0	0	305.147	0	0	0	0	0
Reserve regionale projecten	2.728.071	0	0	2.728.071	0	0	0	0	0
Reserve doorontwikkeling	258.000	0	0	0	258.000	0	0	0	258.000
Reserve huisvesting	91.213	0	0	5.000	86.213	0	0	5.000	81.213
BWS renteresultaat	141.350	0	0	29.369	111.981	0	0	40.258	71.723
BESTEMMINGSERESERVES	3.523.781	0	4.468.500	3.242.587	4.749.694	0	1.277.000	395.258	5.631.436
TOTAAL RESERVES	3.763.317	0	4.468.500	3.242.587	4.989.230	0	1.277.000	395.258	5.870.972
Voorzieningen									
Risico wachtgelden	236.305	0	0	37.000	199.305	0	0	50.000	149.305
Nazorg stortplaatsen (*)	289.620	13.033	0	137.600	165.053	7.427	0	153.069	19.411
VOORZIENINGEN	525.925	13.033	0	174.600	364.358	7.427	0	203.069	168.716
TOTAAL VOORZIENINGEN	525.925	13.033	0	174.600	364.358	7.427	0	203.069	168.716
TOTAAL-GENERAAL	4.289.242	13.033	4.468.500	3.417.187	5.353.588	7.427	1.277.000	598.327	6.039.688

(*) rentetoevoeging voorziening nazorg 4,5%

TOELICHTING BIJ STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN

Het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) maakt onderscheid tussen reserves en voorzieningen.

Reserves

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, waaraan geen bestemming is gegeven (vrij besteedbaar). Onder een bestemmingsreserve wordt verstaan een reserve waaraan door het algemeen bestuur een bepaalde bestemming(doel) is gegeven. Deze bestemming kan te allen tijde worden opgeheven; er zitten geen verplichtingen naar derden achter.

Het rechtstreeks aan reserves toevoegen of onttrekken van middelen is niet toegestaan. Dit moet plaats vinden via de exploitatie.

Voorzieningen

Voorzieningen geven een schatting van de voorzienbare lasten in verband met risico's en verplichtingen, waarvan de omvang en/of het tijdstip van optreden min of meer onzeker zijn. De voorziene lasten moeten hun oorsprong in het verleden hebben (voor balansdatum). De voorzieningen dienen naar beste schatting dekkend te zijn voor de achterliggende verplichtingen en risico's.

Rentetoevoeging

De rentevergoeding over het eigen vermogen is volgens de BBV maximaal het rentepercentage dat is gebaseerd op de externe lasten over het totaal van lang en kort aangetrokken financieringsmiddelen. De Regio heeft geen financieringsmiddelen aangetrokken. Het rentepercentage voor toevoeging aan de algemene reserve is voor 20180 dan ook 0%. De rentetoevoeging aan de voorziening "Nazorg de Langenberg" bedraagt 4,5%, omdat de voorziening is berekend op basis van netto contante waarde.

1. Algemene reserve

De algemene reserve dient vooral voor het opvangen van de tegenvallers in het jaarresultaat. Door het algemeen bestuur is bepaald (AB 3 juni 2012) dat het plafond van de algemene reserve gebaseerd op een vast bedrag dat in de buurt ligt van 10% van de jaarlijkse begrotingsomzet, ofwel € 250.000.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 239.536. In de paragraaf Weerstandsvermogen wordt nader ingegaan op de omvang van de algemene reserve.

2. Bestemmingsreserves

Investeringsfonds

Bij de besluitvorming over de Doorontwikkeling is een investeringsfonds gevormd. Reeds aanwezige beschikbare incidentele middelen ('Projectenreserve Regio Achterhoek' en 'Reserve regionale projecten') zijn hierin samengebracht. Het investeringsfonds wordt voor een groot deel gevuld door de zogenoemde krimpgebieden die door het Rijk beschikbaar zijn gesteld t/m 2020. Jaarlijks wordt een klein deel ingezet als werkbudget voor de Board en de Thematafels (€ 25.000 per thematafel per jaar) een er is jaarlijks € 100.000 beschikbaar voor initiatieven vanuit de maatschappij en bijeenkomsten. De overige inzet van de middelen loopt via besluitvorming door het algemeen bestuur. De inzet moet voldoen aan vastgestelde criteria. Bij het verloop van het saldo is nog geen rekening gehouden met nog te nemen besluiten over de inzet van de middelen in 2019.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 5.220.500.

Bestemmingsreserve Doorontwikkeling

Deze reserve is gevormd voor het opvangen van incidentele financiële gevolgen voor organisatiekosten door de Doorontwikkeling.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 258.000.

Bestemmingsreserve onderhoud huisvesting

Het pand Terborgseweg 21 te Doetinchem wordt met ingang van 1 augustus 2012 gehuurd. Het buitenonderhoud komt voor rekening van de eigenaar, het interne (binnen) onderhoud komt voor een groot deel voor rekening van de huurder. De gemiddelde onttrekking op basis van het meerjarig onderhoudsplan is € 10.000 per jaar.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 81.213.

Bestemmingsreserve BWS-renteresultaat

Het saldo van deze reserve is ontstaan uit rentevoordelen over toegekende BWS-budgetten en uitbetaling van de subsidie aan belanghebbenden. De regeling is inmiddels volledig uitbetaald. De bestemmingsreserve BWS renteresultaat dient nog voor de loonkosten voor de medewerker BWS.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 71.723.

3. Voorzieningen

Voorziening risico wachtgelden

De voorziening omvat bestaande wachtgeldverplichtingen, mogelijke aanspraken voor structurele detachering en mogelijke aanspraak bij afloop van projecten. De voorziening is op grond van het BBV niet verplicht. Omdat de Regio fors is ingekrompen, is de mogelijkheid om wachtgelden te kunnen herplaatsen ter voorkoming van wachtgelden praktisch nihil. De omvang van de voorziening dient zodanig te zijn dat de bestaande en de te verwachten aanspraken op wachtgeld kunnen worden gedekt. Op dit moment is er sprake van 2 wachtgelden waarvan de kosten ten laste van de voorziening worden gebracht. De bedragen van deze voorziening zijn ultimo 2017 berekend op het maximale risico dat Regio Achterhoek loopt in de toekomstige uitbetaling van deze wachtgelden.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 149.305.

Nazorg stortplaatsen

De nazorgplicht voor stortplaats "De Langenberg" ligt tot 2019 bij de Regio Achterhoek. Daarna neemt de provincie de eeuwigdurende nazorg over. De voorziening dient toereikend te zijn voor zowel de nazorg tot 2019, als voor de eeuwigdurende nazorg, die door de provincie wordt overgenomen. Naast de zorgplicht wordt in 2019 eveneens de opgebouwde voorziening (inclusief renteresultaat) aan de provincie overgedragen. Op grond van bestuursbesluiten op 9 maart 1998 (intentie overname 't Bellegoor en 't Wald) en op 22 april 2009 (uitvoering overdracht) zijn in deze voorziening ook de nazorgkosten voor de intergemeentelijke stortplaatsen 't Bellegoor en 't Wald meegenomen. In haar vergadering van 26 september 2012 heeft het dagelijks bestuur de intentie uitgesproken de stortplaatsen vervroegd onder te brengen bij de Provincie. De onderhandelingen hierover zijn gestart en worden naar verwachting in 2018 bestuurlijk afgerond. De Regio heeft in 2014 en 2018 betalingen gedaan op een voorlopige belastingaanslag ten behoeve van het nazorgfonds voor een totaalbedrag van € 13 mln. Het nazorgfonds geeft een rendement van 4,6%.

Op 31 december 2019 bedraagt het begrote saldo € 19.411.

7. Taakvelden

7: TAAKVELDEN 2019

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie (overhead)	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	7.3 afval	0.10 mutatie reserves	Totaal
Lasten							
90.. Strategische agenda	2.253.902	250.235		9.000			2.513.137
70.1 Nazorg stortplaats Langenberg	0	0	0	0	25.000	0	25.000
70.2 Nazorg stortplaats Bellegoor	0	2.850	0	0	42.037	0	44.887
70.3 Nazorg stortplaats Wald	0	2.850	0	0	80.332	0	83.182
130.1 Kpl. Kapitaallasten	0	0	43.000	0	0	0	43.000
Totaal exploitatie (exclusief kostenplaats bedrijfsvoering)	2.253.902	255.935	43.000	9.000	147.369	0	2.709.206
Kostenplaats bedrijfsvoering							443.518
Totaal lasten Regio achterhoek							3.152.724

Volgnummer en omschrijving	0.1 Bestuur (incl regionale samenwerking)	0.4 Ondersteuning organisatie	0.5 Treasury	0.8 overige baten en lasten	7.3 afval	0.10 mutatie reserves	Totaal
Baten							
90.. Strategische agenda	2.130.387			1.309.750		-927.000	2.513.137
70.1 Nazorg stortplaats Langenberg	0	0	0	0	25.000	0	25.000
70.2 Nazorg stortplaats Bellegoor	0	0	0	0	44.887	0	44.887
70.3 Nazorg stortplaats Wald	0	0	0	0	83.182	0	83.182
130.1 Kpl. Kapitaallasten	0	0	43.000	0	0	0	43.000
Totaal exploitatie (exclusief kostenplaats bedrijfsvoering)	2.130.387	0	43.000	1.309.750	153.069	-927.000	2.709.206
Kostenplaats bedrijfsvoering							443.518
Totaal baten Regio achterhoek							3.152.724

8. Verzamelstaat bijdrage per gemeente ongewijzigd beleid

VERZAMELSTAAT BIJDRAGEN GEMEENTEN EN PROVINCIE 2019

Naam gemeente	Aantal inwoners per 1/1/18	2019			2018		
		Strategische kerntaak (excl onvoorzien)	Onvoorzien	ongewijzigd beleid 2019 totaal	Per inwoner 2019	Totaal 2018 na doorontw heel jaar	Totaal 2018 per inwoner na doorontw heel jaar
Aalten	26.974	176.613	821	177.434	6,58	175.069	6,47
Berkelland	44.039	288.347	1.340	289.687	6,58	286.354	6,47
Bronckhorst	36.347	237.983	1.106	239.089	6,58	235.719	6,47
Doetinchem	57.408	375.881	1.747	377.628	6,58	369.580	6,47
Oost Gelre	29.669	194.259	903	195.162	6,58	191.837	6,47
Oude IJsselstreek	39.521	258.765	1.202	259.968	6,58	256.741	6,47
Winterswijk	28.986	189.787	882	190.669	6,58	187.169	6,47
Provincie Gelderland in organisatiekosten (*)		400.750		400.750	1,52	394.443	1,50
Totaal	262.944	2.122.387	8.000	2.130.387	6,58	2.096.912	6,47

* De totale bijdrage per inwoner van de Provincie bedraagt € 2, waarvan € 1,50 voor organisatiekosten en € 0,50 voor het investeringsfonds

Totaal bijdrage Provincie gelderland	2019	2018
Bijdrage in organisatiekosten	400.750	394.443
Bijdrage in investeringsfonds	133.500	131.500
	<u>534.250</u>	<u>525.943</u>